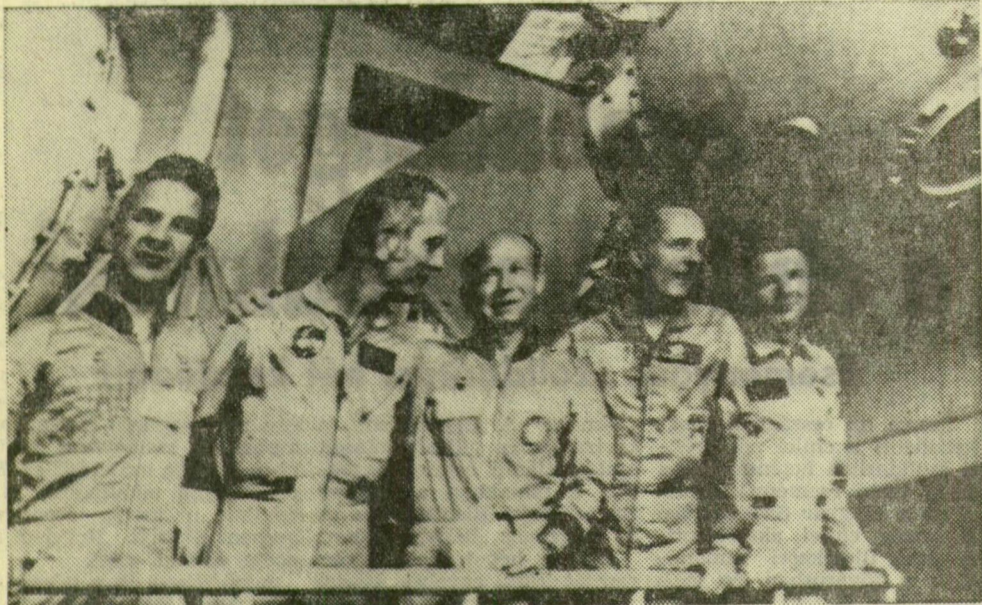

Az űrhajózás és a kutatóhajók

(Telefotó: AP-MTI-KS)

Az Apollo-Szovjet közös programra készülő űrhajósok a szovjet Csillagvárosban. Képükön (balról): Kubasov, Slayton, Leonov, Stafford és Brand

● Moszkva (TASZSZ)

Közép-európai idő szerint kedden 11 óráig a Szaljut-3 fedélzetén az űrhajókkal 73 fordulatot tett meg a Föld körül.

A Szovjet Tudományos Akadémia kutatóhajói biztosítják az összeköttetést a Szaljut-3 szovjet tudományos űrállomással. Ezzel kapcsolatban Ivan Papanin, az Akadémia tengeri kutatási osztályának vezetője egyebek között a következőket nyilatkozta a TASZSZ hírügynökségnek:

— A Jurij Gagarin űrhajós zászlóshajó legfőbb tudományos feladata az, hogy összegyűjtse az űrállomásról érkező információkat, amikor az űrállomás a Földről nem követhető. Ide érkeznek be az információk a fedélzeti rendszerek működéséről, továbbá a pályamérésekhez szükséges információk is,

amelyek révén meghatározzák az űrállomás pályájának paramétereit. Ebből a célból a hajón négy parabolaantennát állítottak fel. (Az összes antennák száma meghaladja a százat.)

Az egyik parabolaantenna például a Molnija távközlési műholdon keresztül megbízható telefon- és távíró-összeköttetést biztosít az űrrepülés irányítását végző központtal. A másik parabolaantenna információkat gyűjt a hajón elhelyezett mérőkomplexum számára, amely értékeli az űrhajón levő kozmikus berendezések fedélzeti rendszereinek működését és pályaméréseket végez.

A Jurij Gagarin űrhajós zászlóshajón több mint száz laboratórium működik. Az egyik laboratóriumban olyan műszereszközök helyeztek el, amelyek segítségével elő-

készítik, az éterbe küldik és regisztrálják az űrhajósoknak szóló parancsokat. Ezt a munkát egy elektronikus számítógép végzi el. Ide áramlik be az űrhajó fedélzeti rendszereinek működéséről szóló összes információ, valamint a pályamérési adatok, és a számítógép kidolgozza az űrhajó berendezéseinek adandó utasításokat. Minden műveletet logikai feladatként programoznak be a számítógépbe, amely a szükséges időben kiadja a megfelelő parancsot.

Az űrrepülés irányítását végző központból ugyanide érkeznek a parancsok, bármely műszer, berendezés, sőt az egész rendszerbe — vagy kikapcsolására, továbbá a pályamódosítás elvégzésére. Ezeket az utasításokat ugyancsak az elektronikus számítógép továbbítja a megadott időben az űrhajó fedélzetére.

Podgornij kitüntetése Szomáliában

● Mogadishu (TASZSZ, MTI)

Mohammed Sziad Barre, a Szomáli Legfelsőbb Forradalmi Tanács elnöke hétfőn este vacsorát adott Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnöke tiszteletére, aki hivatalos látogatáson tartózkodik Szomáliában.

Mohammed Sziad Barre átnyújtotta Nyikolaj Podgornijnak Szomália legmagasabb állami kitüntetését, a Nagy Szomáli Csillagot.

A vacsorán a Szomáli Demokratikus Köztársaság elnöke és a szovjet államfő pohárköszöntőt mondott.

Hazaérkezett az MSZMP KB Szíriában, Libanonban és Irakban járt küldöttsége

● Budapest (MTI)

Kedden hazaérkezett az MSZMP KB küldöttsége, amely Pullai Árpádnak, a Központi Bizottság titkárnak vezetésével látogatást tett Szíriában, Libanonban és Irakban. A delegáció tagjai voltak: Sándor József, az MSZMP KB tagja, a Központi Bizottság osztályvezetője, Vaskó Mihály, az MSZMP Heves megyei pártbizottságának első titkára, Varga István, az MSZMP KB osztályvezető-helyettese és Korponai Jánosné dr., az MSZMP miskolci városi bizottságának munkatársa, női politikai felelős.

Hétfőn este Bagdadban, az Arab Újjászüllesztés Szocialista Pártja Nemzeti Vezetőségével folytatott tárgyalások befejezésével közleményt fogadtak el.

Az MSZMP küldöttségét a Ferihegyi repülőtérén Győri Imre, a Központi Bizottság titkára fogadta. Jelen volt Garai Róbert, külügyminiszter-helyettes. Megjelent Widad A. Ajjam, az Iraki Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és Faham Taha, a Szíriai Arab Köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

Magyar-szovjet kormányközi bizottság megbeszélése

● Moszkva (MTI)

Moszkvában kedden megkezdődött a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 14. ülésszaka. A szovjet küldöttséget Mihail Leszcenko szovjet miniszterelnök-helyettes, a bizottság szovjet tagozatának elnöke, a magyar delegációt pedig Huszár István, a Minisztertanács elnökhelyettese, a magyar tagozat elnöke vezeti.

Lon Nol tárgyalni akar a kambodzsai hazafiakkal

● Phnom Penh (UPI, MTI)

Mint nyugati hírügynökségek jelentéseiből kitűnik, az Amerika-barát kambodzsai Lon Nol-rezim szorongatott helyzetében béketalogatózásokba kezdett.

A Phnom Penh-i rádióban felolvasták Lon Nol nyilatkozatát, amelyben jelezte, hogy hajlandó béketalogatózásokba bocsátkozni a kambodzsai hazafias erők képviselőivel. „Bizonyosak vagyunk abban, hogy a kambodzsai felek tárgyalásai tűzszünethez vezetnek” — közölte a tábornok. Lényegében Lon Nol szán-

dékait fejtette ki bővebben sajtóértesítésén Long Boret, a rezsim miniszterelnöke, aki szükségesnek tartotta hozzáfűzni, hogy Phnom Penh nem támaszt semmiféle feltételt ezeknek a tárgyalásoknak a megkezdéséhez.

Mint ismeretes, a kambodzsai felszabadító erők az elmúlt hónapokban több igen sikeres akciókat hajtottak végre a Lon Nol-csapatok ellen Phnom Penh közvetlen közelében és más stratégiai fontosságú pontokon. A kambodzsai hazafias erők ellenőrzésük alatt tartják a délkelet-ázsiai ország jelentős részét.

Nyitrai napok

2. A hársfák éppen virágoztak

KÜLFÖLDÖN jártomban-keltében mindig úgy gondolok vissza Szegedre, mint egy kedves hozzátartozóra, akit időlegesen magára hagyott az ember, s már e rövid távollét is némi lelki-furdalás forrása.

Amikor megcsapott a hársfaillat, rögvest megindult bennem az asszociációk áradata. Az illatok emlékeket ébresztettek. Ezt még a jó öreg Proust fedezte föl, amikor az elvesztett idő mélyebb és egyre mélyebb bugyrait után kutatott, hűségeket követve a felburjánzó emlékek nyomvonala. Am fölfedezését bizonyára nem a hársfaillatra alapozta.

Számomra viszont ez az édes-nehez-aramás szagzuhatag azonnyomban a Tiszapárti város képét villantotta föl. A folyóparti sétányt. A

Petőfi Sándor sugárúti fák hatalmas lombkoronáit, amelyek szagáradatot lehelő óriás buraként borulnak az úttest fölé.

Még tán a szemem is lehunytam egy pillanatra, hogy teljesebb és intenzitásában már-már a realitás közelébe férköző legyen e tűnékeny varázslat.

De a következő másodperc már ráébresztett: egyelőre mindez csak emlék, a képzelt játék. Hiszen Szeged nagyon-nagyon messze esik innen. És én most itt állok a Nyitra folyó — folyó? folyócska? patak? igen, tán ez az elnevezés illik rá a legjobban, különösen, ha a mi Tiszánkkal veti össze az ember — partján. Bámulom a Zobor-hegy irányából a Kálvária-domb felé folydogáló — lustán baktató — vizet. Meg-megszondázva eközben a lankásan aláereszkedő vízpartot is, amelyet az itteniek rokonszenvesen demokratikus lezsérrel afféle ingyenstrandként hasznosítanak.

AZ ELSŐ meglepetés: itt később virágoznak a hársfák, mint szűkebb pátriában. (Viszont nekik, illatuknak is köszönhetem, hogy olyannyira otthon éreztem magam ezen a tájon.)

A második: az időjárás.

Természetesen rádiót is hoztam magammal. Jelképpen szólva: most a rádióhullám sugározta hang az a köldökzsinór, ami összeköt Magyarországgal. Hallgatom az időjárásjelentést. Otthon esik. Esik a Dunántúlon. Az Alföldön, Esik a Tiszántúlon.

Amikor eljöttünk, azon agódtunk, itt még a „hazai pályán” tapasztaltnál is zordanabb idő fogad majd bennünket.

Ezzel szemben az a helyzet, hogy Nyitra fölött százágra süt a nap. Szombaton

csakúgy, mint vasárnap. Hétfőn akképpen, mint kedden. Szerdán pedig szintúgy.

Ki láthat bele a meteorológiai rejtelmekbe? Senki. Erről itt újfént megbizonyosodhattam.

EZ MÁR AZ ÚJ NYITRA. A lakótelep a szocialista Szlovákia egyik büszkesége. Méltó reprezentánsa az emberekkel való törődésnek csakúgy, mint a széperzéknek, az esztétikai igény kielégítésére is törő szándék-nak.

Mindenképpen helyes, sőt célszerű ötletnek bizonyult a házakkal benépesíteni a folyó korábban elhagyott bal partját. Ez ugyanakkor lehetőség teremtett arra is, hogy az úgynevezett óváros a maga formájában fennmaradjon.

Jó elbolyongani kacskaringós mellékutcaiban. Elidőzni néhány pillanatig régebbi korok emlékeit idéző épületek előtt. Bekukkantani csön-des udvarokba.

Megpihenni sörcsarnokok enyhelyein. Aztán, immár a habzó ital ébresztette eufóriától könnyedebben továbbindulni. Addig ballagni, míg meg nem hosszabodnak az árnyékok, le nem száll az este.

És akkor elnézni a vár és a vártemplom felé. Alulról fényszórók világítják meg a vastag falakat, amelyek így élesen elválnak a sötétségtől: szinte lebegni látszanak a város fölött.

KÖRÜS-KÖRÜL a hegyek kékes sziluettje. S ahol a látóhatárral összeér a csipkézett körvonal legmagasabb pontja: ótágú csillag virraszt. Itt lent pedig jó kedvű fiúk-lányok járnak a várost. S vidáman zeng a dal, Oroszul. Magyarul. Szlovákul. Németül. Bolgárol.

Papp Zoltán

Befejező rész: SZEGEDI SIKER

Izrael terrortámadása Libanon ellen

● Beirut (Reuter, DPA, MTI)

Izraeli hadihajók hétfőn a késő esti órákban támadást intéztek több dél-libanoni kikötő ellen. Célpontjaik ezáltal békés halászhajók és bárkák voltak.

A Szaída, Tyre és Ras el Sheik elleni támadás folyamán — mint az ADN jelenti — mintegy harminc kisebb halászhajó süllyedt el.

Ugyancsak hétfőn éjszaka izraeli naszádok Szarafand kikötőváros közelében elszüllyesztettek 15 békés halászhajót.

A beiruti lapok véleménye szerint az izraeliek hétfői,

több libanoni kikötő ellen végrehajtott tüzelésének az volt a célja, hogy nézeteltéréseket keltsen a libanoni lakosság és a palesztin harcosok között. A libanoni sajtó hangsúlyozottan rámutat, hogy az izraeli agresszor polgári célpontokat, békés halászhajókat támadott és gazdasági kárt okozott Libanonnak.

A beiruti hadügyminisztérium hivatalos közleménye szerint izraeli ágyúnaszádok és békaemberek Szaída, Tyre és Szarafand kikötőjében összesen 21 halászhajót süllyesztettek el.

● Jeruzsálem (DPA, UPI)

A legnagyobb izraeli napilap, a Maariv keddi kommentárjában megállapítja: „Egy halászhajó polgári célpontra marad mindaddig, amíg fedélzetén történetesen nem terroristákat szállítanak. Felmerül az a kérdés, vajon van-e helye polgári célpont elleni támadásnak egy megelőző akció keretei közt, amikor a békés halászok lét-fenntartási eszközei elpusztításának nagyobb a veszélye, mint annak a valószínűsége, hogy megakadályozzának egy Izrael elleni támadást”.

Fizetésemelések a Szovjetunióban

● Moszkva (TASZSZ)

Az idén újabb, mintegy tízmillió szovjet dolgozó fizetése növekedett. Az ezzel kapcsolatos intézkedés a Közép-Ázsiában és Kazahsztánban, a Volga vidéken és a Donyec-medencében dolgozó munkásokat és alkalmazottakat érintette. Fizetésük átlagosan 13,4 százalékkal emelkedett.

A szovjet munkások és alkalmazottak átlagbére 1973-ban elérte a havi 135 rubelt az 1972. évi havi 130,2 rubellel szemben. A dolgozók tavalyi évi átlagos havi jövedelme a társadalmi alapokból származó juttatásokkal és kedvezményekkel együtt 182 rubel volt.

Az 1972. év végétől a nép-gazdaság valamennyi ágaza-

tában megkezdődött a minimális bérek, valamint a középfizetésű kategóriákba tartozó dolgozók bérének és fizetésének emelése. Az elmúlt év során ez az intézkedés 12 millió dolgozót érintett.

A 70 rubel havi átlagkeresettel rendelkező munkások és alkalmazottak amellet, hogy fizetésük általánosan emelkedik, a jövőben nem fizetnek jövedelemadót. Csökkentik a havi 90 rubel átlagkeresettel rendelkezők jövedelemadóját.

A középfizetésű kategóriákhoz jelenleg a havi 200—230 rubel átlagkeresettel rendelkező munkások és alkalmazottak tartoznak. Bérüket és fizetésüket a jelenlegi öt-éves terv időszakában már nem emelik.

A MÁV Szegedi Pályafenntartási Főnöksége

értesíti az utazóközönséget, a szolgálati helyek környékén tartózkodókat, hogy

Szeged—Kiskunfélegyháza, Szeged—Röszke, Szeged—Hódmezővásárhely—Makó, Makó—Újszeged, Makó—Mezőhegyes, Battonya vonalon 1974. JÚLIUS 10—31-E KÖZÖTT amerikai fehér

szövőlepkertést végez!

A permetezeti fák, cserjék a permetezéstől számított 20 napon belül mérgező hatásúak, ezért az állomásokon, szolgálati helyeken, nyílt vonalon levő fák, cserjék érintése veszélyes és tilos! Az ebből eredő balesetekért a MÁV felelősséget nem vállal. Az alkalmazásra kerülő vegyszer a méhekre veszélyes.